

Barcelona avança en la definició de la futura ordenació urbanística de Vallcarca

L'Ajuntament suspèn l'atorgament de llicències a un conjunt de sòls distribuïts en l'àmbit que abasta el concurs d'idees obert per recollir propostes de nou planejament que reactivin el barri

L'objectiu és poder estudiar el futur d'aquests solars en coherència amb la nova ordenació urbana que resulti del concurs i evitar que s'hi produeixin actuacions que no s'ajustin a la morfologia del barri

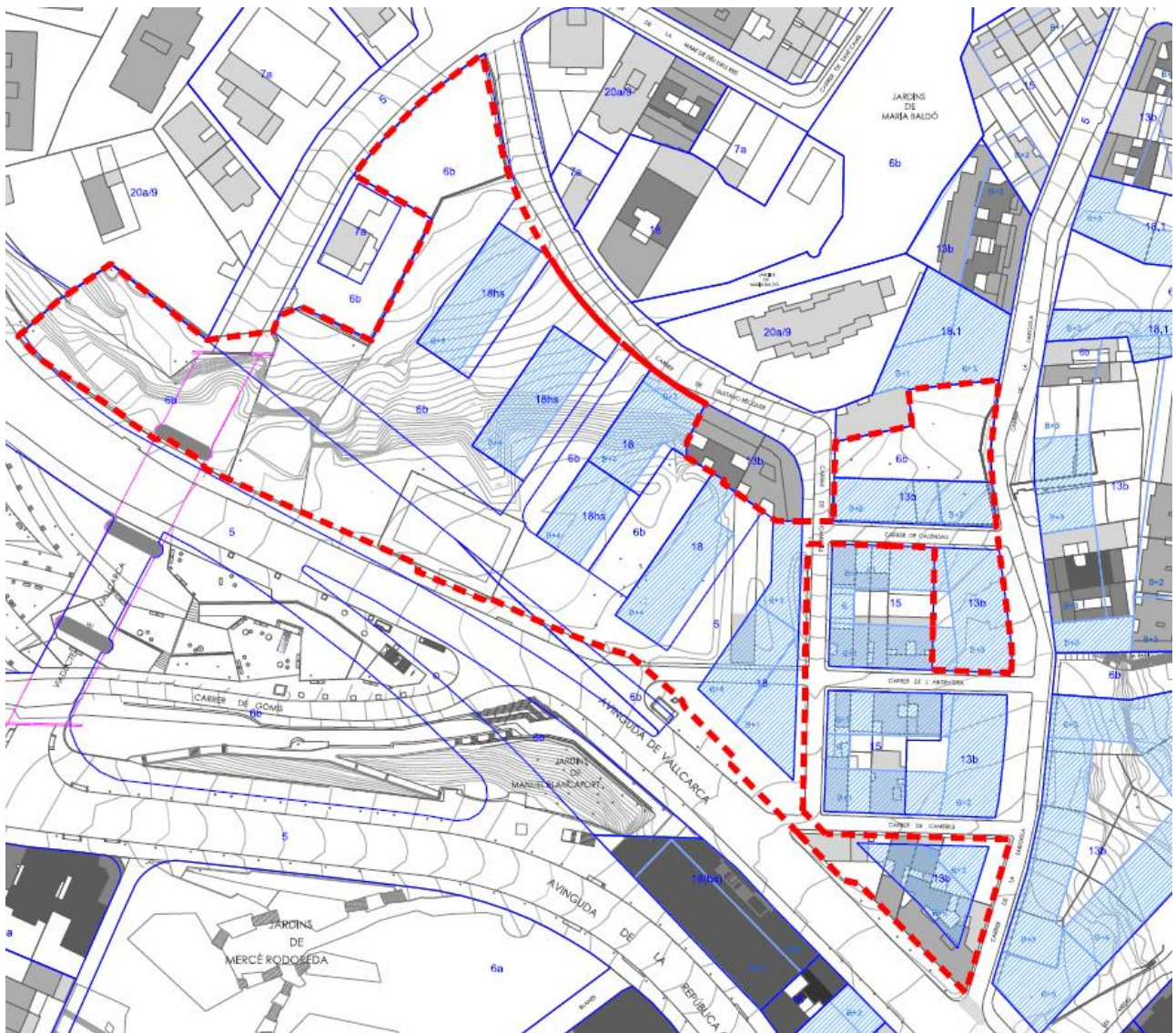
El concurs de Vallcarca ha rebut 23 propostes i al maig es coneixerà la guanyadora, que serà la base per formular un nou planejament que reculli les demandes veïnals i permeti deixar enrere la situació de bloqueig actual del barri

Nous avenços en el procés de definició de la futura ordenació urbanística del barri de Vallcarca, al districte de Gràcia. La Comissió de Govern ha aprovat una suspensió de l'atorgament de llicències a un conjunt de sòls distribuïts en la part del barri afectada per la Modificació del Pla General Metropolità (MPGM) Hospital Militar-Vallcarca.

Els solars estan ubicats en la zona compresa entre els carrers de Farigola, Cambrils, Calendau, Gustavo Adolfo Bécquer i l'avinguda de Vallcarca, a més d'una peça situada al sud de l'edifici de Can Carol i delimitada pels carrers de Calendau, Farigola i Argenteria. És, de fet, l'àmbit que abasta el concurs d'idees convocat per l'Ajuntament per recollir propostes que permetin formular un nou planejament que reactivi el barri i permeti deixar enrere la situació de bloqueig actual.

L'objectiu de la suspensió és poder estudiar el futur d'aquests solars en coherència amb la nova ordenació urbana que resulti del concurs, i evitar que s'hi produeixin intervencions que no s'ajustin a la morfologia del barri. Per això, durant un any no s'atorgaran noves llicències d'edificació de nova planta, les que comportin una intervenció global en els fonaments o en l'estructura de l'edifici, i les que impliquin substitució de l'edifici, encara que es mantingui la façana o algun element estructural.

En concret, es tracta dels sòls inclosos en les actuacions aïllades AA5 i AA6, la unitat de gestió UA4 i part de la unitat de gestió UA3 determinats en l'MPGM Avinguda Hospital Militar - Farigola de 2002. I la peça del sud de Can Carol, tot i estar fora d'aquest conjunt territorial, també entra en la suspensió ja que es considera un àmbit sensible i cal estudiar-ne la volumetria en consonància amb la futura ordenació de l'entorn.

Àmbit de la suspensió

Amb aquestes iniciatives –el concurs i la suspensió– es pretén donar un impuls definitiu a la reactivació de Vallcarca, que du anys parcialment aturat des del planejament de 2002, així com la construcció dels nous habitatges, espais verds i activitats previstos. El resultat és un barri ple de solars buits i edificis en mal estat, amb famílies que fa més de trenta anys que viuen en habitatges afectats i amb totes les implicacions afectives i de pèrdua de qualitat de les seves llars que això suposa.

El Govern municipal vol trobar una solució a aquesta situació, i la veu com una oportunitat per repensar part del planejament previst, tot aprofitant les noves activitats culturals i socials que han sorgit en els darrers anys per millorar les condicions de vida del barri. Aquesta voluntat es va reflectir també en les jornades participatives ‘El barri que volem’, on els veïns i les entitats del barri van assenyalar la necessitat de revisar el model de barri per a Vallcarca.

D’aquelles jornades en va sorgir una Taula de Treball d’urbanisme conjunta entre l’Ajuntament i els veïns on aportar propostes i projectes. Una d’aquestes propostes és la convocatòria del present concurs d’idees a iniciativa municipal que reculli les conclusions i demandes veïnals sorgides d’aquest diàleg.

El plec tècnic del concurs va tenir com a principals objectius pensar una nova ordenació dels edificis que sigui coherent amb la tipologia de l’edificació pròpia del barri i adaptada a les demandes socials actuals; conservar el teixit de carrers i la trama urbana existents, i servir de base per a la posterior Modificació de pla general metropolità, que seguirà un procés participatiu previ i una comissió de seguiment per adaptar la proposta guanyadora als criteris pactats per l’Ajuntament i el veïnat.

Durant el període de presentació de propostes, l’Ajuntament n’ha rebut un total de 23. Ara, la previsió és que el jurat les valori i a finals del mes de maig s’anuncii la proposta guanyadora, que rebrà un premi de 20.000 euros –i també s’atorgaran entre 3 i 5 mencions especials de 3.000 euros. Seguidament, els equips tècnics municipals començaran el procés de redacció dels canvis de planejament per l’àmbit de Vallcarca, que es preveu que tingui un recorregut aproximat de dos anys fins a la seva aprovació definitiva.

El jurat que escollirà la proposta guanyadora s’ha plantejat com una representació de la taula de Vallcarca, i

estarà format per cinc representants veïnals –quatre de la Taula de Vallcarca i un de la FAVB–; cinc representants de l'Ajuntament –la tinenta d'alcaldia d'Ecologia, Urbanisme i Mobilitat, el regidor de Gràcia, el regidor d'Habitatge, la gerent adjunta d'Urbanisme i el director de Model Urbà–; un representant de la propietat privada i cinc tècnics independents –un arquitecte o tècnic paisatgista designat pel COAC; un arquitecte especialista en planejament o desenvolupament urbà designat pel COAC; un arquitecte jove especialista en urbanisme de gènere designat per la ETSAB; un especialista en sociologia o similar designat per l'IGOP i un especialista en medi ambient–.

criteris per a la nova ordenació

L'àmbit del concurs se situa a l'entorn de l'avinguda de Vallcarca, 86-132 i abasta una superfície de 15.443 m². Els criteris que serviran per valorar les propostes rebudes i que indiquen les característiques que haurà de complir la futura ordenació del barri són:

*** Integració amb l'entorn i identitat de barri:**

- Connector verd. S'haurà de tenir en compte el valor estratègic de l'enclavament dins el sistema del verd de la ciutat. D'una banda, es potenciarà el caràcter de corredor Collserola-Ciudadella previst al pla verd i la biodiversitat de Barcelona. I, de l'altra, es buscarà la connexió mediambiental i de vianants del Park Güell, el parc de la Creueta del Coll i el parc del Putxet mitjançant la creació dels espais públics previstos en el planejament, així com la millora dels espais lliures ja existents. L'edificació que es proposi haurà de ser compatible amb el caràcter de connector verd de l'emplaçament, i serà permeable al pas del verd, evitant l'efecte de barrera, tant en planta com en alçada.

- Model de barri. Es valorarà positivament que la nova ordenació recuperi el caràcter del barri, adaptant-se a la topografia existent i minimitzant els moviments de terra. Es recomanen unitats d'edificació petites amb nombrosos accessos des del carrer per evitar grans panys de façana continus. Les alçades dels nous edificis hauran de ser coherents i respectuoses amb el seu entorn. El model de barri que es proposi haurà de permetre espais per a la productivitat, com ara plantes baixes amb comerços o locals per a desenvolupar-hi diverses activitats, i espais lliures que puguin acollir horts i/o mercats a l'aire lliure. Els espais públics es projectaran com a espais de lleure i relació social, de forma que siguin flexibles i puguin acollir tot tipus d'activitats, com ara mercats a l'aire lliure, horts, etc. També es valorarà positivament la possible reubicació de la pista esportiva a l'aire lliure que actualment està situada en l'àmbit d'intervenció.

- Patrimoni i identitat de barri. Totes les actuacions proposades crearan i potenciaran recorreguts i espais que posin en valor i reconeixin el patrimoni del barri, com Can Carol i la Casa del Consolat. També es potenciaran nous itineraris d'accés als edificis d'interès patrimonial i als espais singulars del barri. Així, es respectarà el patrimoni natural i ambiental existent –es conservaran els Jardins del Consolat–, i es valorarà la conservació dels arbres, sistemes i fauna existents. També es respectarà el patrimoni hídic com rieres, fonts, mines d'aigua i construccions hidràuliques com la Font de la Nina i l'aqüeducte de Turull. Finalment, es mantindrà la placeta d'accés al metro com a espai de trobada veïnal, amb sòl permeable i zones verdes.

- Mobilitat sostenible i accessibilitat. Es valorarà especialment les solucions enginyoses i amb estalvi de recursos a les dificultats causades per el desnivell, i la manera d'aprofitar la pròpia edificació per a generar connexions entre carrers i accés als habitatges. Es reforçarà la xarxa de transport públic a la zona i es prioritzarà la mobilitat de vianants i bicicletes, facilitant la connectivitat transversal entre un costat i altre de l'avinguda de Vallcarca. També es facilitarà l'accés als parcs.

*** Habitatge i cohesió social:**

- Tipologies d'habitatge. Es valorarà la implantació de noves tipologies d'habitatge que puguin fer compatible l'habitatge i el taller i que maximitzin la seva relació amb els espais lliures. Es poden proposar alternatives com ara cooperatives d'habitatge com a element afavoridor de la transformació inclusiva i col·lectiva. I es valorarà que els edificis incorporin usos comunitaris mixtes per potenciar que s'hi duguin a terme activitats.

- Cohesió social. Els habitatges hauran de ser de tipologia diversa, per a persones de diferents edats, model familiar o estrat econòmic, per crear així un barri inclusiu. També es projectaran nous espais amb mixtura d'usos en els àmbits educatiu, esportiu, social i cultural, i es dissenyaran habitatges productius que incloguin tipologies com ara casa-taller, casa-despatx o casa-comerç.

* Sostenibilitat i eficiència. Aspectes com l'eficiència energètica i la reducció dràstica del consum d'aigua han d'esdevenir de vital importància. Per tant, tots els materials usats en les noves edificacions i rehabilitacions han de ser de baixa petjada ecològica i de carboni. S'instal·laran captadors solars als espais públics en la mesura del possible, i a les cobertes tant pel consum propi dels edificis com per compartir amb les altres edificacions del barri mitjançant una xarxa. Els edificis nous hauran de ser d'alta eficiència energètica, i els que es rehabilitin

hauran d'assegurar una millora substancial. També s'afavorirà la reducció del consum d'aigua potable, ja que els nous habitatges disposaran d'instal·lació de recuperació d'aigües grises i, en la mesura del possible, sistemes de fitodepuració que en permetin el seu aprofitament posterior.
